

УДК 539.3

О. Самборська, канд. фіз.– мат. наук, доц.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ЗАСТОСУВАННЯ РЯДІВ ФУР'Є З ЦИЛІНДРИЧНИМИ ФУНКЦІЯМИ В ЗАДАЧАХ ПРО ВТРАТУ СТІЙКОСТІ ВОЛОКНИСТИХ КОМПОЗИТІВ

O. Samborska Ph.D., Assoc.Prof.

APPLICATION OF FOURIER SERIES WITH CYLINDRICAL FUNCTIONS IN PROBLEMS OF BUCKLING OF FIBROUS COMPOSITES

Розглядається задача про втрату стійкості композиту з періодичним рядом циліндричних анізотропних волокон. Припускається, що на поверхнях розділу середовищ усі сили та зміщення неперервні.

Згідно з тривимірною лінеаризованою теорією стійкості деформівних тіл, складові зміщень виражаються через функції ψ і χ :

$$u_r = \frac{i}{r} \frac{\partial \psi}{\partial \theta} - \frac{\partial^2 \chi}{\partial r \partial z}, \quad u_\theta = -\frac{\partial \psi}{\partial t} - \frac{1}{r} \frac{\partial^2 \chi}{\partial \theta \partial r}, \quad u_z = A \left(\Delta + B \frac{\partial^2}{\partial t^2} \right) \chi \quad (1)$$

Функції ψ і χ є розв'язками наступних рівнянь:

$$\left(\Delta + \zeta_1^2 \frac{\partial^2}{\partial z^2} \right) \psi = 0, \quad \left(\Delta^2 + (\zeta_2^2 + \zeta_3^2) \Delta \frac{\partial^2}{\partial z^2} + \zeta_2^2 \zeta_3^2 \frac{\partial^4}{\partial z^4} \right) \chi = 0, \quad (2)$$

Ці функції ψ та χ шукаємо у вигляді рядів Фур'є з циліндричними функціями.

Для модифікованої функції Бесселя $I_\nu(x)$ та функції Макдональда $K_\nu(x)$ справджуються такі асимптотичні формули:

$$I_\nu(x) \approx \frac{1}{\sqrt{2\pi x}} e^x, \quad K_\nu(x) \approx \sqrt{\frac{\pi}{2x}} e^{-x}.$$

Оскільки розв'язки рівнянь (2) для матриці повинні задовольняти умови згасання на "нескінченності", то для нескінченної матриці застосовують ряди Фур'є з функціями Макдональда, а для волокон – з модифікованими функціями Бесселя.

Запишемо, наприклад, вирази для функцій χ_s ($s=2,3$) для матриці та для волокна з номером q у випадку втрати стійкості у площині волокон.

$$\chi_s = \sum_{p=-\infty}^{+\infty} \sum_{n=0}^{\infty} K_n(\zeta_s \gamma r_p) \cos n\theta_p \left(A_{1n,s}^p \cos \gamma z_p + A_{2n,s}^p \sin \gamma z_p \right), \quad (3)$$
$$\chi_s^{(1)q} = \sum_{n=0}^{\infty} I_n(\zeta_s^{(1)} \gamma r_q) \cos n\theta_q \left(A_{1n,s}^{(1)q} \cos \gamma z_q + A_{2n,s}^{(1)q} \sin \gamma z_q \right).$$

Оскільки для розв'язків повинні виконуватись умови періодичності, то достатньо задовольнити граничні умови на контурі лише одного волокна, наприклад, при $q=0$. Для визначення невідомих коефіцієнтів, які входять у вирази (3), отримаємо нескінченну однорідну систему лінійних рівнянь, яка має ненульові розв'язки тоді і тільки тоді, коли її визначник $\Delta = 0$.

Доведено, що в одержаному характеристичному рівнянні нескінченний визначник можна замінити скінченним визначником деякого порядку.